

Svečano otvoreno Croaticino novo sjedište

4. – 5. stranica

Sat narodopisa

3. stranica

140. obljetnica koljinske škole

8. – 9. stranica

„Krljezin“ maturalac

13. stranica

Komentar

Jačanje samobitnosti – zalog budućnosti

Očuvanje materinske hrvatske riječi, tradicijske kulture i običaja posebno je važno za očuvanje samobitnosti i opstojnosti, a županijski i državni susreti Hrvata najbolje pridonose povezivanju i upoznavanju raznih hrvatskih skupina, kako naselja po županijama tako i hrvatskih regija u Mađarskoj.

Uz povijesne, regionalne, jezične i kulturne posebnosti hrvatskih grana, one grade i jačaju osjećaj o pripadnosti zajedničkomu hrvatskom stablu. Upravo zbog toga te su priredbe od iznimne važnosti za cijelu hrvatsku zajednicu u Mađarskoj.

Bačka regija, odnosno Bačko-kiškunska županija ovih mjeseci domaćinom je i suorganizatorom važnih državnih priredaba Hrvata u Mađarskoj. Kao što je poznato, Hrvatska državna samouprava u svakoj regiji ima svoju državnu priredbu, ali i priredbe koje se svake godine organiziraju naizmjenično u drugoj regiji. Tako je nedavno u „domovini tambure“, u Bačkoj, održan III. hrvatski tamburaški festival u Baji koji je okupio mlade tamburaške sastave od Bačke do Gradišća i Peštanske regije. Uz njih sudjelovao je i gostujući sastav iz Subotice, čime je susret proširen na međunarodnu razinu, na suradnju s prekograničnim Hrvatima. Nakon Gradišća, Pomurja, Podravine i Baranje, krajem kolovoza ove godine u Bačkoj se priređuje i Državna hrvatska biciklijada, a sredinom studenog u Baji će se održati i Državni hrvatski dan koji će okupiti hrvatsku zajednicu kako bi se prisjetila osamostaljenja hrvatske zajednice, odnosno utemeljenja Saveza Hrvata, krovne udruge Hrvata u Mađarskoj. Napomenimo da je krajem prošloga tjedna u Pečuhu održan i Dan hrvatskoga školstva koji je posvećen obilježavanju 70. obljetnice osnutka Katedre za hrvatski jezik i književnost, a potkraj svibnja u Budimpešti će se obilježiti i Državni dan hrvatskog tiska u Mađarskoj u spomen na 2. svibnja 1991. godine kada je izašao prvi broj Hrvatskoga glasnika, prvoga samostalnog tjednika Hrvata u Mađarskoj.

S. B.

Glasnikov tjedan

Dragovoljni je rad sociokulturna i gospodarska pojava koja obilježava moderna društva. Ali osobno mislim da je on oduvijek bio pokretač novih zamisli i da se dragovoljnim radom mogu brisati granice nejednakosti kod rada od koristi za zajednicu. Zajednicu bilo kojega tipa, okupljenu oko bilo kojega cilja i bilo koje predodžbe... To je stanje i djelovanje kada vi kao pojedinac bez ikakve nadoknade ili proračuna u svome djelovanju radite za neku stvar i cilj. I članstvo u udruzi svojevrsna je dragovoljna djelatnost i svi članovi bi u svim svojim djelovanjima trebali biti dragovoljci. Bez ikakve nadoknade, oni bi sami trebali snositi troškove puta, telefona, jela i pila jer su se od svoje volje priključili skupini koja ima cilj koji je i njihov i s kojim se mogu poistovjetiti... Dragovoljni je rad spremnost da vi uložite svoje znanje, vrijeme, trud i vlastiti novac bez toga da očekujete ikakvu osobnu dobit mjerila se ona materijalnim, položajem ili ostvarenjem pozicije kojoj težite ili čuvanjem one koju imate. Dragovoljni je rad vaša unutrašnja potreba za djelovanjem i nju ne možete, ako ste dragovoljac, niti smijete naplatiti jer onda niste dragovoljac. I jedna je forinta kod dragovoljnog rada

plaća. Naravno, za uspješni dragovoljni rad na nekom polju dobro je ako imate znanje i iskustvo i ako svojim djelovanjem pridonosite slobodi kako pojedinca tako i skupine ili društva u cjelini. U našem se društvu (profesionalna) dragovoljna djelatnost ostvaruje ili bi se trebala ostvarivati kroz neprofitan sektor i svaki prihod koji je ostvaren vraćati natrag poradi cilja ostvarivanja misije zbog koje se djeluje. Sve veće religije, tako kršćanstvo, judaizam, a i Kuran kažu da je jedan od tri najvažnija temelja djelovanja milosrđe iliti dragovoljni rad bez nadoknade.

Ljudi se udružuju u udruge kako bi ostvarili zajedničke ciljeve. U Mađarskoj njihove okvire djelovanja određuje Zakon CLXXV. iz 2011. godine. Po njemu se ravnaju i udruge koje imaju za cilj djelovanje u svezi s hrvatskom narodnosti u Mađarskoj. Ciljeve i polje djelovanja određuju Statut i zakoni. Djeluju po načelu jedan član jedan glas, a u dobro djelujućim udrugama svaki se član može poistovjetiti s djelovanjem u ostvarenju cilja. Svaki član želi biti dragovoljac, jer tako ostvaruje svoj cilj. Uz pomoć istomišljenika.

I koliko god zvučalo kao isprazna fraza, dobro poznata pjesma "Kad se male ruke slože", idealno bi mogla opisati pozitivno ozračje dragovoljstva, rad za opće dobro, kada nema razlike ni među sportašima, političarima, aktivistima, pročelnicima, udruženim pod istim nazivom – dragovoljci. I k istome cilju u, kako mi volimo kazati "društvenom radu".

Branka Pavić Blažetin

„Dragovoljni je rad vaša unutrašnja potreba za djelovanjem i nju ne možete, ako ste dragovoljac, niti smijete naplatiti jer onda niste dragovoljac.“

Pratite medijske platforme Medijskog centra Croatica!

MEDIJSKI CENTAR *Croatia*

mcc.croatia.hu – dnevne vijesti • www.glasnik.hu – dnevno svježe vijesti, napisi, albumi fotografija; radio.croatia.hu – 24 sata glazbe, utorkom, četvrtkom i petkom od 18 sati radijske emisije s ponavljanjima druga dana u 10 sati. Tiskano izdanje Hrvatskoga glasnika – svakoga petka u Vašem domu. Budite naši prijatelji, pratite Medijski centar Croatica i preko Fejsbukovih profila: Hrvatski glasnik; Radio Croatia; Croatia TV

VELEPOSLANSTVO REPUBLIKE HRVATSKE U MAĐARSKOJ

BUDIMPEŠTA

Munkácsy M. u. 15.

Tel: (36 1) 269 58 54

1063 Budapest

Fax: (36 1) 354 13 19

e-mail : vrhbp.bp@mvep.hr

Klasa: 018-04/19-17/1

Ur.broj: 521-HUN-01/01-19-8

Budimpešta, 16. svibnja 2019.

OBAVIJEST BIRAČIMA KOJI NEMAJU PREBIVALIŠTE U REPUBLICI HRVATSKOJ

Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Mađarskoj, Budimpešta obavještava sve birače na izborima za članove u Europski parlament iz Republike Hrvatske koji **nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj** (i nemaju izdanu osobnu iskaznicu s inozemnom adresom),

a nisu se aktivno registrirali te stoga nisu na izvatku popisa aktivno registriranih birača,

sukladno čl. 57. Zakona o registru birača (NN 144/2012.; 105/2015),

moгу na dan izbora, u nedjelju 26. svibnja 2019. g. glasovati temeljem potvrde za glasovanje koju će im izdati Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Mađarskoj, Budimpešta ili Generalni konzulat Republike Hrvatske u Pečuhu, ovisno o biračkom mjestu njihovog glasovanja.

Obilježen Svjetski dan slobode medija u Obrazovnom centru Miroslava Krležę

U pečuškoj Hrvatskoj osnovnoj školi i gimnaziji Miroslava Krležę 3. svibnja 2019. godine organiziran je izvanredni sat hrvatskoga narodopisa u školskoj auli. Na „satu“ su bili učenici viših razreda te gimnazije, osim maturanata, koji su tada baš pisali pismenu maturu na visokome stupnju iz hrvatskoga jezika i književnosti. Predavanje je bilo vezano uza Svjetski dan slobode medija, te povodom ovogodišnjeg Dana hrvatskog tiska, koji se slavi 2. svibnja, na dan tiskanja prvoga broja Hrvatskoga glasnika, tjednika Hrvata u Mađarskoj.

Predavanje je održala glavna i odgovorna urednica Medijskog centra Croatica Branka Pavić Blažetin. Učenici su tijekom predavanja naslova Mediji u održavanju HDS-a; 28 godina samostalnoga tjednika Hrvata u Mađarskoj, upoznali sve medijske platforme Medijskog centra Croatica koji djeluje u okviru poduzeća Croatica, s posebnim naglaskom na tjedniku Hrvata u Mađarskoj, Hrvatskom glasniku kao jednom od najjačih pomagala u očuvanju samobitnosti narodnosne zajednice. Učenici su se mogli upoznati i s godišnjakom Hrvatskim kalendarom. Glavna ih je urednica pozvala na suradnju, da pišu svoje misli, pošalju napise, fotografije, da se i oni uključe u kreiranje sadržaja glasila Hrvata u Mađarskoj. Branka Pavić Blažetin kazala je „kako bez snažnih medija na materinskom jeziku zajednica je slaba, nema unutrašnji nadzor, nije osigurana potrebna javnost i demokratičnost, slabi mediji ne jačaju ni nacionalnu ni kolektivnu svijest,

ni osjećaj pripadnosti zajednici ni jezične kompetencije. Dodala je da su mediji mogućnost i sredstvo za čuvanje i razvijanje nacionalne svijesti, hrvatskog jezika i pisma, kulturnih vrijednosti. Oni trebaju biti i polje javnosti i demokratičnosti, promišljanja o prošlosti, sadašnjosti i budućnosti... Oni govore o Hrvatima u Mađarskoj, kroz informativni prostor na hrvatskom jeziku.“ Najveću zainteresiranost među učenicima dobila je Fejsbuk-stranica Hrvatskoga glasnika, koju su posjetili i sami učenici. U predavanju su učenici i njihovi nastavnici uživali i ono se završilo u nadi da će budući naraštaj hrvatske manjine smatrati važnim informativni prostor Hrvata u Mađarskoj na hrvatskom jeziku.

Ramona Štivić

Svečano otvoreno Croaticino novo sjedište

Pod visokim pokroviteljstvom potpredsjednice vlade i ministrice vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske Marije Pejčinović Burić i zamjenika premijera Mađarske Zsolta Semjéna, 8. svibnja 2019. svečano je otvoreno novo sjedište Croatice, neprofitnog poduzeća za kulturnu, informativnu i izdavačku djelatnost. Događaj su svojom nazočnošću, među inima, uveličali: državna tajnica za političke poslove Ministarstva vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske Zdravka Bušić, državni tajnik za vjerske i narodnosne odnose pri Uredu premijera Miklós Soltész, veleposlanik Republike Hrvatske u Mađarskoj Mladen Andrić, povjerenik ministra vanjskih poslova i trgovine Mađarske za razvoj politike susjedstva, supredsjedatelj MMO-a Ferenc Kalmár, glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu Jozo Solga, predsjednik Hrvatske državne samouprave Ivan Gugan, ferencvaroški gradonačelnik János Bácskai, predsjednica Hrvatske samouprave grada Budimpešte Anica Petreš Németh i zamjenik ravnatelja Hrvatske matice iseljenika Ivan Tepeš, te voditelji pojedinih hrvatskih ustanova i predsjednici hrvatskih samouprava mađarskoga glavnoga grada. Organizatori zahvaljuju Hrvatskoj samoupravi V. okruga na pomoći u ostvarenju izložbe fotografija novinara Hrvatskoga glasnika „Vizure“.

Ravnatelj Čaba Horvath

Predsjednik Ivan Gugan

Gradonačelnik János Bácskai

Državna tajnica Zdravka Bušić

Državni tajnik Miklós Soltész

Nakon intoniranja himna, nazočne je pozdravio Croaticin ravnatelj Čaba Horvath koji je u kratkim crtama predstavio djelovanje tvrtke na čijem je čelu od samog utemeljenja, tj. devetnaest godina. „Otvoravanje nove zgrade jedna je od prilika da nas posjetite i sami se uvjerite u ono o čemu govorimo i pišemo. Zamisao nam je da Croatica postane središte kulture, centar pisane riječi i da ima svoje mjesto u javnom životu Hrvata u Mađarskoj. Medijski centar Croatica (Hrvatski glasnik, Radio Croatica, njegovi društveni profili, i TV Croatica), sa svojim medijskim platformama nastavlja svoje dosadašnje uspješno djelovanje. Kada se završi obnova cijele zgrade, jer nam je u planu obnova

prostora od 120 četvornih metara, planiramo organizirati kazališne predstave, znanstvene konferencije, gostovanja kulturno-folklornih društava i likovne izložbe. Također nam je u planu i projekcija hrvatskih filmova pod naslonom „Kućno kino“, istaknuo je ravnatelj Horvath. HDS-ov predsjednik Ivan Gugan naglasio je da su Hrvati u Mađarskoj prije dvadesetak godina imali jedan tjednik, Hrvatski glasnik, a tijekom dva desetljeća se to proširilo, prvo s Radiom Croatica, što je bio prvi manjinski radio u Mađarskoj, te potom TV Croatica. „Ponosni smo što sami tiskamo svoje knjige, udžbenike, a zadnjih godina Croatica je postala i kulturno središte. I to sve smo uspjeli zahvalju-

jući ponajprije Croaticinim djelatnicima, kojima i ovim putem zahvaljujemo“, reče predsjednik Gugan. Ferencvaroški gradonačelnik János Bácskai među ostalom govorio je o svojim najdražim doživljajima koji se vezuju uz Hrvatsku. Tijekom svoga boravka u Trogiru prisjetio se kako tomu gradu i njegovim zidinama, za vrijeme mongolske najezde, može se zahvaliti da je mađarski kralj zajedno s ugarskom krunom preživio tu najezdu. Također se prisjetio i onih pet mađarsko-hrvatskih, hrvatsko-mađarskih parlamentarnih nogometnih utakmica u kojima je sudjelovao. U svojoj dobrodošlici Croatici u Ferencvarošu istaknuo je da je onomad na čelu istoimenoga nogometnog kluba bio mađarski olimpijski nogometni prvak Nikola Pančić, koji je proglašeno bio Hrvat, te se izjašnjavao kao takav. Državna tajnica za političke poslove Zdravka Bušić u svome prigodnom govoru naglasila je da Hrvatsku i Mađarsku povezuju tisućljetne povijesne, kulturne i međuljudske veze, koje se odražavaju i na vrlo žive odnose dviju država u suvremeno doba, u razdoblju od uspostave samostalnosti i međunarodnog priznanja Republike Hrvatske. Istaknula je da Hrvatska i Mađarska ostvaruju vrlo dobru političku, gospodar-

Publika...

sku, kulturnu i prekograničnu suradnju te osiguravaju visok stupanj uzajamne zaštite manjinskih zajednica. Ovo se partnerstvo i suradnja ogleda i u zajedničkom djelovanju u europskim i euroatlantskim ustanovama, kroz članstvo u Europskoj uniji i Sjevernoatlantskom savezu. „Hrvatska vlada svake godine povećava financijsku potporu hrvatskoj manjini u Mađarskoj, koja u 2019. godini iznosi pola milijuna kuna. Povećana je i potpora za projekte mađarske manjine u Hrvatskoj, poput nedavno otvorenoga Medijskog centra Mađara u Bilju te izgradnje učeničkog doma pri Prosvjetno-kulturnom centru Mađara u Osijeku. Otvaranje zgrade Croaticice, koja će biti u ulozi kulturnog središta Hrvata u Budimpešti, još je jedan dokaz neprekidne suradnje naših dviju država. Mađarskoj strani zahvaljujem što i ovim projektom podupire ispunjenje kulturnih i obrazovnih potreba Hrvata u Mađarskoj”, reče državni tajnik za političke poslove Zdravka Bušić. Nadovežući se na misli državne tajnice Zdravke Bušić o tisućugodišnjim vezama dviju država, državni tajnik Miklós Soltész govo-

rio je kako u prijateljstvima, u obiteljima pa tako i u ostalim odnosima duge veze uvijek donose lijepe epizode, ali i određene teškoće. Postoje rane, ozljede, ali postoje i prekrasna razdoblja. Naša je zadaća liječiti rane, da možebitne probleme iglađujemo i rješavamo, a naravno kada je moguće, i koliko je moguće, jačati odnose naših dviju naroda. Naglasio je da je osnovna zadaća i obveza Mađarske da Hrvatska uđe i bude na ovoj strani šengenske granice. Naglasio je da od drugoga mandata Orbánove vlade glede financiranja narodnosti provedene su velike promjene. „Samo ove godine Hrvatski obrazovni centar u Sambotelu proširit će se i dobio je 47 milijuna forinta, Regionalni centar bačkih Hrvata također je dobio preko 70 milijuna forinta poradi proširenja ustanove. Vrlo nam je blisko srcu što podupiremo i djecu, učenike, pa bih posebno spomenuo potporu koju je dobila koljnofska škola, a iznosi gotovo 20 milijuna forinta. U proteklih osam godina uspjeli smo isplatiti potporu u iznosu od 1,8 milijarde forinta potpore hrvatskim manjinskim obrazovnim i kulturnim usta-

novama”, reče državni tajnik Soltész. Pošto su državna tajnica za političke poslove Zdravka Bušić, državni tajnik za vjerske i narodnosne odnose Miklós Soltész, predsjednik Hrvatske državne samouprave Ivan Guban, ferencvaroški gradonačelnik János Bácskai i Croaticin ravnatelj pre-rezali vrpce trobojnice, u galeriji Croatica otvorena je izložba fotografija novinara Hrvatskoga glasnika „Vizure“. Postav je otvorila glavna i odgovorna urednica Medijskoga centra Croatica Branka Pavić Blažetin. „Novinska je fotografija dio našega svakodnevnog posla. Osamnaest fotografija pet novinara Hrvatskoga glasnika uredila je za ovu izložbu, kojoj je dala naslov Vizure, kolegica Kristina Goher. Zašto vizure?! Ako polazim od prvog izraza, čitam da je vizura pogled s istaknutoga mjesta. U kojem smislu? Radi se o novinskoj fotografiji, ali među predloženim vizurama ima i takvih koji iskazom naginju umjetničkoj fotografiji. Nisu naše vizure iste ni onda ako smo na istom istaknutome mjestu. Što je potrebno za novinsku fotografiju? Čisto vidljivo polje da bi se najprije okom zabilježilo sve vidljivo i postigla dobra vidljivost. A onda i sigurna ruka, usredotočenost i u našem slučaju srce. Zato nam i nije potreban uređaj koji, do nas dok snimamo, ima kolega na kojem mu zavidimo misleći kakvu bi vizuru ja imala kada bi taj uređaj imala u ruci. Pokazuje to i ova izložba”, reče među inima glavna i odgovorna urednica Branka Pavić Blažetin. U sklopu svečanoga programa stihove su interpretirale: učenica HOŠIG-ova 11. razreda Tena Šindik i učenica 11. razreda pečuške Hrvatske gimnazije Miroslava Krležje Renata Varnai, a prigodni je glazbeni program izveo petrovoselski Tamburaški sastav Koprive. Potom je uslijedio svečani prijam.

Kristina Goher

Glavna i odgovorna urednica Branka Pavić Blažetin otvara izložbu.

Tamburaški sastav Koprive

Tamburaški sastav „Danubia“ Baja

Markovo na Fancagi u Baji

U organizaciji fancaške osnovne škole, 4. svibnja u Baji priređeno je već tradicionalno Markovo. Već po običaju, priredba je u ranim popodnevним satima započela misnim slavljem u župnoj crkvi koju je na mađarskome jeziku služio fancaški župnik velečasni Balázs Gyöngyösi, uz blagoslov mladoga žita na kraju mise. Istodobno je na dvorištu škole održano uobičajeno gastronomsko natjecanje. U prigodnome kulturnom programu koji je zbog neizvjesnog vremena umjesto na

otvorenom održan u školskoj sportskoj dvorani, nastupili su domaći i gostujući sastavi: folklorna skupina fancaške škole, tamburaši i harmonikaši bajske Umjetničke škole „Danubia“, Orkestar Čabar, Pjevački zbor fancaškoga kluba umirovljenika te garski KUD. Po završetku programa uslijedilo je redovito otvaranje bačve vina. Markovo je završilo zabavom i plesom uza sudjelovanje bajskog Orkestra „Čabar“.

Garska Bunjevačka plesna grupa – baranjski hrvatski plesovi

S. B.

Bunjevački plesovi garske folklorne skupine

Dio uzvanika i učenici Fancaške osnovne škole

ALJMAŠ

Hrvatska samouprava grada Aljmaša, Hrvatska samouprava Bačko-kiškunske županije i Kulturni centar bačkih Hrvata 1. lipnja 2019. godine suorganiziraju IV. Festival kulturne baštine Hrvata Bunjevaca bez granica koji će se održati u aljmaškome Kulturnom središtu. Program počinje u župnoj crkvi u 16 sati misnim slavljem u spomen na svećenika i pjesnika Miroljuba Antu Evetovića. Slijedi polaganje vijenaca u crkvenom vrtu od 17 sati. U kulturnome programu, s početkom u 18 sati nastupaju: HKPD „Matija Gubec“ (Tavankut), HKC „Bunjevačko kolo“ (Subotica), KUD „Kolo“ (Tomp), KUD „Rokoko“ (Čikerija), KUD „Bunjevačka zlatna grana“ (Baja), KUD „Zora“ (Aljmaš), Pjevački zbor Bunjevačke izvorne grupe (Gara), Orkestar Vörös (Sentivan). Nakon kulturnoga programa slijedi bal do zore u Gostionici „Žuto žrdrijebe“. Goste će zabavljati pečuški Orkestar „Juice Team“.

Učitelj tambure Attila Csurai i njegovi učenici

Suradnja bez granica

Suradnja belišćanske Gradske knjižnice i čitaonice i salantske osnovne škole traje još od 2016. godine. Tada su prvi put učenici salantske škole, zajedno sa svojom učiteljicom Evom Bedić, posjetili Knjižnicu gdje su pribivali kreativnoj radionici. Učenicima spomenute škole (njih šezdesetak uče hrvatski jezik u satnici predmetne nastave narodnosnog jezika) ovakav je vid suradnje izvrsna prilika da poboljšaju znanje hrvatskoga jezika jer se u Belišću druže s učenicima tamošnje osnovne škole, koji također sudjeluju na zajedničkim radionicama. Salančani su već dva puta bili u Belišću, a tamošnje su knjižničarke 2017. godine posjetile Salantu i tamošnju školu, a sa sobom su dovele i nekoliko belišćanskih učenika. Nedavno su na poziv učiteljice Eve Bedić, koja je sada i ravnateljica škole, u travnju po drugi put u salantskoj školi boravile djelatnice spomenute Knjižnice sa skupinom učenika (osam učenika šestog razreda) Osnovne

Ravnateljica Eva Bedić s gostima

Kreativna radionica

škole Ivana Kukuljevića, koji su s učenicima salantske škole sudjelovali na uskršnoj radionici koju su vodili djelatnici Knjižnice. Vlasta Putra, ravnateljica Gradske knjižnice i čitaonice, oduševljena je započetom suradnjom, jednako tako i knjižničarke Jasna Andrišić i Dijana Milišić-Zečević.

Knjižničarke su održale uskršnu kreativnu radionicu na kojoj su djeca izrađivala čestitke i ukrašavala pisanice trodimenzionalnom salvetnom tehnikom. Zatim su svi skupa otišli u sportsku dvoranu gdje su, s pomoću učitelja plesa, naučili nekoliko mađarskih plesova. Bilo je vremena i za sportsko druženje pa su učenici zajednički odigrali nekoliko košarkaških i nogometnih utakmica, a igrali su i graničara. Čitav je ovaj posjet pokazao da je važno organizirati ovakve susrete jer su se razvila i neka nova prijateljstva te naučila i pokoja mađarska i hrvatska riječ. Naravno, s ovakvim načinom suradnje nastaviti će se i dalje jer su knjižničarke pozvale salantske učenike da sljedeći put oni dođu u Belišće kako bi se nastavili družiti.

Branka Pavić Blažetin

Natjecanje vinara u Semelju

U organizaciji semeljske Seoske i Hrvatske samouprave te Hrvatskoga kluba Augusta Šenoe, u tom su naselju 5. travnja proglašeni rezultati natjecanja vinogradara koje su priredili spomenuti.

Dodjela nagrada

Kako reče Mišo Šarošac, voditelj Hrvatskoga kluba Augusta Šenoe i predsjednik semeljske Hrvatske samouprave, na natjecanje su vinari prijavili 54 uzorka vina od čega trideset i jedan uzorak bijelih, šest uzoraka roze i dvadeset i jedan uzorak crnih vina.

Od rose uzoraka po dva su dobila zlato, odnosno srebro i jedan uzorak broncu, te je dodijeljena jedna diploma. Od uzoraka bijelih vina pet je dobilo zlato, trinaest srebro, deset broncu

Mijo Mijatović i Mišo Hepp

i tri uzorka diplomu. Od crnih vina po osam je uzoraka nagrađeno zlatom, odnosno srebrom, dva broncom i tri uzorka diplomom.

Imena natjecatelja i vina koji su dobili zlatnu diplomu: László Poczók, rozé cuvée (19,5), Csaba Hóbor rozé cuvée (19,3), László Poczók crveni cuvée (19,5), Mijo Mijatović dornfelder (19,2), István Kovács merlot (19,2), Lajos Grafits plavi frank (19,2), Csaba Hóbor merlot (19,2), László Gálosfai cabernet (19,3), Csaba Hóbor cabernet franc (19,4), István Kovács cabernet sauvignon 2017 (19,6), László Gálosfai miješano bijelo (19,2), László Pagonyi talijanski rizling (19,1), Mijo Mijatović plemeniti talijanski rizling (19,5), Kornel Kontár plemeniti talijanski rizling (19,5), Róbert Gyarmati talijanski rizling (19,2).

Branka Pavić Blažetin

Na 140. danu školskoga ljeta 140. obljetnica koljnofske škole

Knjiga, izložbe, Nakovičev igrokaz za veliki jubilej

Školska zgrada pri dogradnji 1952. ljeta i danas

Na 140. danu školskoga ljeta, 26. aprila, u petak, zgrada Dvojezične škole i čuvarnice Mihovila Nakovića u Koljnofu zvarena je bila glasna po smihu i pominkanju, kasnije pak od jačke i svečanih signalov. Toga dana ponovo su se vratili na negdašnje djelatno mjesto brojni učitelji, umirovljeni školski direktori, negdašnji školari, podupirači, prijatelji iz Austrije i Hrvatske, ki su pak važnu ulogu imali u proteklom periodu u oblikovanju koljnofskoga odgojno-obrazovnog lica. Za ugarskom i gradišćanskohrvatskom himnom med časnim gosti su pozdravljeni dr. Mladen Andrić, veleposlanik i Maja Rosenzweig Bajić, savjetnica Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti, Attila Barcza, parlamentarni zastupnik, Matija Firtl, umirovljeni parlamentarni zastupnik ter Ivan Guban, predsjednik Hrvatske državne samouprave. Agica Sárközi, školska ravnateljica, izrazila je svoje veselje da pozivu su se odazvali i prijatelji, bivši ravnatelj vukovinske škole Krešimir Matašin, kot i Mirko Berlaković, umirovljeni direktor Velikobo-

rištofske škole, a i pedagogi ki su si zaslužili zlatne i dijamantne diplome. „Danas je sto i četrdeseti dan školskoga ljeta. I ovo nam se čini dugim vremenom, kako onda 140 ljet? U ovom, skoro 1,5 stoljeću, približno 3000 mladih ljudi je primila ova mala škola med svoje zidine i pustila ih u duši i znanju obogaćeno na put. Dvadeset i pet kantorskih učiteljev ter 130 pedagoga je djelovalo na razvijanju ove škole i dali su podlogu da i dandanas nesmetano funkcionira i pulzira kot ustanova i nauči brojiti, pisati i štati generacije poštenih i djelatnih ljudi“, je rekla peljačica jubilarne škole ter se je ovput zahvalila svim učiteljem i učiteljicam ki su med ovimi stijenami prakticirali jednu od najlipših zvanj na svitu. „Sto i četrdesetljetne stare stijene nas okružuju i u ovom objavljenju mi smo jedna velika familija, čiji kotrigi sad se ponovo strefu. I ja sam kot šestljetna školarica prekoraknula prag ove škole i poslije 16 ljet jur kod mlada učiteljica sam se vratila u almu mater. Nekoliko ljet potom, držeći ruku svojega djeteta, kot roditelja me dočekala škola, i od

2001. ljeta me dopada čast i odgovornost da morem ovu školu peljati, kade su se učili ne samo moji roditelji nego i moji staristarji ter i njeva starina. Stara škola nas sve prima“, dodala je još svetačna govoračica željeći svim nazočnim još dobro zdravlje i čuda ljet u daljnem žitku. Preporučila je gostom da se pogledaju još četire izložbe, dičji crteži naticanja o školi, stare fotografije, panoji s objavljenimi članki o školi, i u razredu matematike i dokumentarna izložba o školskoj povijesti, ke su plod dugoljetnih istraživanj, skupljanja i stvaranja. Ivan Guban, HDS-ov predsjednik, uz čestitke se je zahvalio i svim djelatnikom institucije za očuvanje hrvatskoga jezika, hrvatske kulture i hrabrio je dalje pedagoge da i u budućnosti ne odustanu od toga, „iako je danas teža i kompleksnija zadaća hrvatskoga podu-

Trenutak za pjesmu

Na koncu škole

Zbogom škola! Rastanku je došlo sada vreme.
Ja ću proći s tvoje hiže, ostavit ću nime.

Mene zove polje, loza i dušeće cveće,
mali potok, tica srična ka po zraku kreće.

Dan se topli, tako smiši – sunce tako grije,
vse me mami „dojdi, dojdi – škole sad već nije!“

Moje srce obuzima sada radost nova,
još jedanput: „Zbogom škola, zbogom do vida!“

Mate Šinković

Domaćini i časni gosti pri himni

Agica Sárközi, ravnateljica škole pri svečanom govoru

Hrvatski veleposlanik dr. Mladen Andrić pozdravlja skupaspravne

Negdašnji školski direktor Franjo Pajrić st. s Gezom Völgyijem se raduje kipicu iz prošlosti

Dica predstavila igrokaz o žitku Mihovila Nakovića

čavanja nego je bilo prlje". Dodao je još da se ufa da i na 150. obljetnici će se svečevati po hrvatski. Veleposlanik Republike Hrvatske u Ugarskoj, dr. Mladen Andrić zahvalio se je takaj na pozivu i bistvao je sve nazočne da i dalje gaju hrvatsku rič i kulturu, kot i ugarsku da tako budemo svi dilniki i primjeri prijateljstva i suradnje dvih susjednih držav, Hrvatske i Ugarske. Krešimir Matašin je naglasio da više od 25 ljet dura prijateljstvo vukovinske i koljnofske škole, koje se je u minulom periodu proširilo i na Veliki Borištof, pomoću Mirka Berlakovića, a i na Beč s podpiranjem Petra Tyrana, s tim neprikrivenimi željami da hrvatski narod se očuva i na ovi područji. „Želim da sve što imate u školi, ne samo u Koljnofu nego i u Gradišću da se održi, to jest, hrvatstvo, prijateljstvo i hrvatski jezik. Živili!“, završio je tako svoj svečani govor jedan od najdražih gostov toga dana. Potom u okviru programa, nažgala se je svića polag portreta imenodavca škole, Mihovila Nakovića, uz djelo drivo-rezbara, domaće umjetnika Ferenc Tashnera, na recitaciju ugarskih pjesam i tamburaške glazbe. S pjesmom i tancom, a na kraju pro-

grama s igrokazom o Mihovilu Nakoviću su predstavila dica mnogobrojnoj publiki, kako je talentirana i sadašnja generacija školarov. Za protokolarnim djelom začelo se je preskrajno druženje s objedom, tortom i razgovori. Pri odlasku pak je svaki gost dobio za dar informativnu knjigu

„140 godina u povijesti koljnofske škole“, bilježnicu s perom, a na nji s imenom slavljenika. Bilo je i ovput burno, veselo i živahno, kako se to šika na jednoj proslavi od 140. rođendana, a i drugačije, u Koljnofu svenek...

Timea Horvat

Bogatstvo...

Bivši i sadašnji djelatnici škole, prijatelji i časnji gosti na kraju svečevanja

„Na razmeđu suvremenoga i povijesnoga“

Mošćenička Draga u Budimpešti

Eržebetvaroška Hrvatska samouprava i Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Mađarskoj organizirali su otvorenje izložbe „Na razmeđu suvremenoga i povijesnoga“ s radovima slikarske kolonije „Mošćenički pinel“ i 20 plakata „Glagoljica – staro slavensko pismo na području Općine Mošćenička Draga (Brseč, Mošćenice, Mošćenička Draga)“, kulturni, turistički i gastronomski prikaz Općine Mošćenička Draga, 10. svibnja 2019. u prostorijama Umjetničkog i kulturnog središta K11. Na priredbi je bilo stotinjak gostiju, među inima i Hrvata iz mađarskoga glavnog grada.

Skupna fotografija

Eržebetvaroška Hrvatska samouprava lani je u prostorima Umjetničkog i kulturnog središta K11 ugostila Karlovčane i postavila fotografiju umjetničkoga fotografa Gorana Vranića, a ove je godine široj javnosti predstavila povijesna i kulturna blaga Općine Mošćenička Draga. I kako bi dojmovi bili potpuniji, upriličeno je njezino gastronomsko i turističko predstavljanje. Hrvatskoga veleposlanika Mladena Andrića i suradnike hrvatskoga diplomatskog zbora, načelnika Općine Mošćenička Draga Riccardo Staraja, predsjednicu Katedre Čakavskog sabora Mošćenička Draga Elenu Rudan i ravnateljicu Turističke zajednice općine Nensi Dretvić pozdravila je predsjednica Hrvatske samouprave VII. okruga Katica Benčik, koja je naglasila da joj je iznimno drago što može biti jedan od domaćina ove reprezentativne izložbe. Publici se obratio i načelnik Riccardo Staraj koji je govorio поближе o Mošćeničkoj Dragi, njezinu kulturnom turizmu, povijesnoj i umjetničkoj riznici te osobito o obnovi povijesne baštine, manifestacijama i izložbama. Prenio je kako su „općine i gradovi Liburnije izabrali turistički smjer jer cijela ova obala leži na bogatoj kulturnoj, povijesnoj i umjetničkoj riznici koja uz prirodu postaje važan, možda i jedini pravi resurs koga valja nuditi turistima“. Istaknuo je da to nije određite mase, nego suprotno: „mistična duša Kvarnera“ koja se ponosi svojom raznolikošću, izvornošću i ekskluzivnošću poradi što boljeg vrednovanja i očuvanja onoga

Dio publike...

što su predci ostavili u nasljeđe. Za organizaciju „Mošćeničkog pinela“ zaslužne su Elena Rudan, predsjednica udruge Čakavskog sabora Općine i glavna promicateljica Općine u inozemstvu Aleksandra Čenić. Pozdravljajući u ime Katedre Čakavskog sabora, Elena Rudan pojasnila je da je udruga osnovana 2003. godine radi poticanja razvoja kulturnog turizma Mošćeničke Drage, čemu su osobito pridonijela istraživanja staroslavenske mitologije, povijesti starih gradića Mošćenica i Breseča te čakavskog jezika. Kao rezultat ukupnih istraživanja nastali su novi pro-

Razgleda se izložba.

jekti, primjerice međunarodna likovna kolonija „Mošćenički pinel“ koja se ove godine održava jedanaesti put. Izložba Glagoljica s područja Općine na dvadeset panoa prikazuje glagoljsku baštinu srednjovjekovnih gradova Brseča i Mošćenice te Mošćeničke Drage. Raznovrsnost sačuvanih glagoljskih spomenika i vremenski raspon u kojem su nastali svjedoče o višestoljetnoj prisutnosti i dubokoj ukorijenjenosti glagoljice na tome prostoru. Cjelokupan postav djelo je istraživanja glagoljice kao staroslavenskog pisma Sandre Sudec Požar sa Staroslavenskog instituta u Zagrebu, estetsko oblikovanje pak izradila je akademska slikarica Maja Franković s Akademije primijenjenih umjetnosti u Rijeci, a njezin je suprug Barnard Franković zaslužan za fotografije i tehnički dio zahvata. Autorica je teksta o glagoljici Sandra Sudec. Pozdravljajući nazočne i svečano otvarajući izložbu, hrvatski veleposlanik Mladen Andrić istaknuo je da se ovim događajem na osobit način spaja nešto što nas podsjeća i uvodi u predstojeću turističku sezonu, ali i nešto što nas ponosno veže uz prošlost, a to je glagoljaško pismo, pismo naših vrijednih drevnih spomenika i liturgijskih knjiga. Zahvalio je svim predstavnicima Mošćeničke Drage na sudjelovanju i mogućnosti prikaza svoje općine umjetnošću, baštinom, turizmom, vizijom i specifičnim okusima gastronomske ponude. Izvođenjem najpoznatije arije iz mjuzikla „Jalta, Jalta“ („Neka cijeli ovaj svijet“) Voljen Grbac zaključio je svečani dio programa nakon čega su gosti kušali mjesnu malvaziju i prigodno pripremljene zalogaje konobe „Zijavica“ Stivna Vunića.

Kristina Goher

47. Shodišće Gradišćanskih Hrvatov u Juri

Jurski biskup dr. András Veres pozdravlja hodočasnike

Nedilju, 5. majaša, kad se u Ugarskoj slavi i Majkin dan, i ovo ljeto tradicionalno su se skupaspravili vjernici iz trih država (Austrija, Slovačka i Ugarska) pri hrvatskom shodišću pred jurskim kipom Krvave suze točeće Divice Marije. Već pri nutrastupanju i prvoga pogleda u katedrali očividno je bilo, kako je pravo krilo bazilike zaprto, a nije bilo moguće ni kantora posjetiti na zadatku, kad svagdir su bili znaci obnovljenja. Od europskih i domaćih zvi-ranjkov je jurski crikveni kompleks na početku ljeta dobio četire milijardi forintov, iz česa se obnavlja katedrala (jur od 2017. ljeta) i zgrada Teološkoga fakulteta ter će biti oblikovane i hiže za hodočasnike. S jačkom naroda „Glas podigni veselo sad“ primljena je od vjernikov biskupska i duhovnička povorka. Jurski biskup dr. András Veres u svoji pozdravni riči na hrvatskom jeziku je rekao: „Veseli dan i čas je ovo za nas, kad smimo biti skupa u molitvi.“ „Evo Gospodinova službenica sam, neka mi bude po riči tvojoj!“ Ako znamo da će se spuniti Božja volja u našem žitku, onda smo blaženi i srični.“ Posebno je pozdravio glavnoga celebranta svete maše, mons. dr. Antuna Škvorčevića, požeškoga biskupa, sve dušobrižnike i časne sestre, kot i političke i društvene zastupnike hrvatske narodnosti. Hrvatski biskup se je obrnuo mnoštvu s riči: „Mir s vami!“, opominjući nas vjernike da na našem zemaljskom putu nigdar nismo sami, nego da nas sprohadja pobjednik nad smrćom i grihom. Pohvalio je jurskoga biskupa, kako dobro govori hrvatski i izrazio svoju radost da toga dana more biti skupa s hrvatskom zajednicom u Ugarskoj. Mašno slavlje i narod je u jačenju sprohadjao na orgula dr. Ivan Maasz iz Čunova. U svojoj prodiki je požeški natpastir upozorio sve nas: „Najteža naša granica je smrt, kojoj se snažno opire svako ljudsko biće u čežnji za vječnošću, a usadio ju je u nas sam Bog. Za prijelaz preko granice smrti ne pomaže nikakav ljudski dokument, niti odluka Europske unije o brisanju međudržavnih granica, nego osoba Isusa Krista. Sin Očeva postao je čovjekom, koji je svojom smrću pobi-

jedio našu smrt i omogućio prijelaz iz vremena u konačnost i puninu našeg postojanja“. Nadalje je rekao, kako Jezušev poziv „Ne bojte se!“, vridi i danas jer hrvatski narod s kršćenjem je primio osobu Jezušu Kristušu kao svoj put, istinu i život. „On je naš suputnik više od trinaest stoljeća po služenju Katoličke Crkve, On je naša putovnica ka nas vodi onkraj granice smrti u pobjedu“, je još dodao ističući pri tom da Blažena Divica Marija svenek

Svetu mašu je predvodio mons. dr. Antun Škvorčević, požeški biskup (na sredini)

Molitva pred kipom Krvave suze točeće Divice Marije

je bila najvjernija Božja suradnica ka svakom želji da se ne da zapeljati u skušavanje, u sebičnost ter u zlo, nego da svisno prati Jezušu, u čemu će se spoznati ljudsko i hrvatsko dostojanstvo. Doznali smo od požeškoga crikvenoga poslanika da i u njevoj županiji u Pleternici častu Jezuševu Majku takaj kao Gospu od suza, povezano s čudom u Siracusi. Nje suze, kot i suze Jurske Majke oplakuju naše ljudske zgubitke, ali i naša udaljavanja od Boga. Hrvatski biskup je zaželjio svim hodočasnikom da po zagovoru Majke Božje Jezuš im bude svenek blizak u osobni i obiteljski životi ter i u najteži trenutki i da s njim skupa postanu pobjednici. Na kraju svete maše pater Anijan, Marko Mogyorósi, peljač jurskoga shodišća zahvalio se je požeškome biskupu za predvodjenje svete maše, a i svim hodočasnikom je upućena zahvala, jer suprot čudno-hladnoga i godinastoga vrimenta pripravnici su bili hodočastiti u Juru. Posebno je pozdravio majke i staremajke povodom Majkinoga dana. Potom su se biskupi i duhovnici pred kipom Krvave suze točeće Marije još jednoč pomolili s vjerniki skupa. Na svetačnoj večernici molitvu je vodio prelat Ferenc Benković, farnik jurske crikve Duha Svetoga, a na kraju 47. skupnoga shodišća Gradišćanskih Hrvatov ponovo je zaglušala naša obljudljena jačka: „Još te moram, Mat, pozdraviti, još jednoč ti spivat dojt!“... – na ku pak negda-negda znamo diskretno i suze obrisati s obraza...

Tiho

Pri pričješćanju

Poklon-knjige šeljinskoj školi

Fotografija za uspomenu

Kako nas je izvijestio dopredsjednik 5. Podružnice Moto kluba Veterani Croatia – Istočna Hrvatska Božidar Vrselja, policijska uprava osječko-baranjska, Moto klub Veterani Croatia s podružnicama u Posavini i Hercegovini i IPA Osijek prikupili su više od dvije tone knjiga za Hrvate izvan granice. Knjige različitih naslova prikupljene u akciji „Hrvatskoj s ljubavlju“, 24. travnja u svečanim su okvirima predane šeljinskoj Osnovnoj i muzičko-umjetničkoj školi Géze Kissa, a preuzeo ih je ravnatelj škole Robert Ronta. On je goste upoznao sa školom i nazočnošću Hrvata u gradiću Šeljinu, te s programima

Domalo dvije tone knjiga

tamošnje Hrvatske samouprave kojoj je predsjednik također Robert Ronta.

Na konferenciji za novinare, održanoj prije odlaska u Mađarsku, načelnik PU osječko-baranjske Ladislav Bece istaknuo je važnost ovog darivanja kao i važnost te jačanje suradnje s Hrvatima izvan Republike Hrvatske. Dopredsjednik 5. Podružnice Moto kluba Veterani Croatia – Istočna Hrvatska Božidar Vrselja okupljenima je iskazao zadovoljstvo suradnjom s policijom i građanima. Istaknuo je da su knjige prikupljene na području Republike Hrvatske, Posavine i Hercegovine. Ivan Pakšić iz Odjela prevencije PU osječko-baranjske reče da se Odjel prevencije ovoga puta u akciju uključio s neobičajenim „policijskim“ kreativnim metodama. „Ovakvim radom želimo poboljšati suradnju s građanima, kroz zajednički rad, zajedničkim prikupljanjem knjiga, organiziranjem dostavljanja i darivanjem. Na taj način želimo građanima pokazati da policija ne djeluje samo represivno i preventivno“, objasnio je Pakšić. Ovo je već drugo ovakvo darivanje knjiga Hrvatima u Mađarskoj. Prvo darivanje prije dvije godine uručeno je Hrvatskom vrtiću, osnovnoj školi, gimnaziji i učeničkom domu Miroslava Krležu u Pečuhu.

Branka Pavić Blažetin

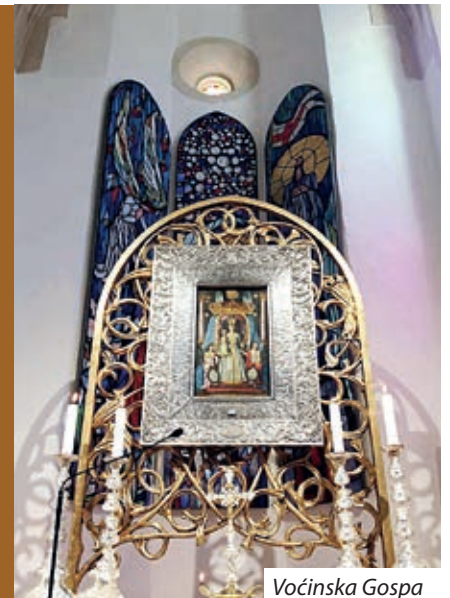
Hrvati hodočastili svetištu Voćinske Gospe

Kako nam kaže Jelica Moslovac, predsjednica selurinske Hrvatske samouprave, 1. svibnja, kada je i službeno hodočašće djece Požeške biskupije, organizirali su hodočašće u marijansko svetište Voćin. Na put je krenulo trideset i petero hodočasnika te su bili na velikoj svetoj misi u tome svetištu, koju je služio Ivan Ere, iz uprave Župe Pohoda BDM u Voćinu i voditelja voćinskoga svetišta. Hrvati iz Podravine i selurinski Hrvati zavjetovali su se da će 1. svibnja hodočastiti Voćinskoj Gospi jer su joj hodočastili i njihovi predci stoljećima

Crkva Majke Božje u Voćinu, veoma vrijedan primjer gotike u sjevernoj Hrvatskoj, sagrađena je u 15. stoljeću. Za vrijeme osmanlijske vladavine u Slavoniji, tijekom 16. i 17. stoljeća, bila je oštećena, ali je obnavljaju franjevci koncem 17. stoljeća i sa svojim milosnim Gospinim kipom postala je hodočasničkom crkvom u koju su dolazili vjernici iz cijele Slavonije. Tijekom II. svjetskog rata, 1944. godine, teško je oštećena i ostala bez krova. Župnici Franjo Bosnar i Antun Prpić s pomoću mnogih Marijinih štovatelja iz domovine i inozemstva, posebno gradišćanskih Hrvata, predvođenih biskupom iz Željezna (Eisenstadta) dr. Stefanom Laszлом i dekanom Štefanom Horvatom crkvu su od 1971. do 1984. godine mukotrpno obnavljali. Unatoč strogim zabranama i progonima komunističkih vlasti nakon II. svjetskog rata, vjernici su ostali vjerni svojoj Voćinskoj Gospi te su se hodočašća od 1963. godine ponovno organizirala, a nakon obnove crkve bivala sve brojnija. U noći 13. na 14. prosinca 1991. godine srpske vojne postrojbe razorile su voćinsku crkvu do temelja, te je i ona pretrpjela tešku sudbinu tamošnjih katolika, okrutno poubijanih ili poginulih.

Toga su dana, 1. svibnja, i ove godine svetište Gospe Voćinske organizirano posjetili i naši podravski Hrvati iz Križevaca i Martinaca, njih četrdesetak, a put je organizirala križevačka Hrvatska samouprava Križevaca, na čelu s Ružom Hum. Naši podravski Hrvati iz Mađarske redovito već godinama 1. svibnja hodočaste u Voćin. Istoga dana organizirano su posjetili to svetište i kozarski Hrvati, njih dvadesetak, u organizaciji svoje Hrvatske samouprave, na čelu s Anom Crnković Andresz.

Branka Pavić Blažetin

Voćinska Gospa

„Krežin“ maturalac

Po starom uhodanom običaju, i ovogodišnji su maturanti, učenici 12. A i 12.B razreda sa svojim razrednicima sudjelovali na maturalom putovanju u Hrvatskoj.

Krenuli smo na put prije uskrasnih blagdana, 12. travnja, u petak. Po dolasku u

mije, Balbijeve luk), zatim smo nastavili do Pule. Razgled grada obuhvaćao je posjet Pulskoj areni, Augustov hram, Zlatna vrata, Herkulova vrata, Dvojna vrata, a posjetili smo i jako zanimljivi Memo muzej s izloženim izlošcima iz 50 – 70-ih godina prošloga stoljeća. U Puli su nas dočekale i

sjet njoj obuhvaćao je razgledanje pet dvorana i silazak do podzemnog jezera, te susret s Čovječjom ribicom, endemom dinarskog krša. Nakon posjeta jami Baredine išlo se u posjet izložbi Traktor story. U muzejskoj zbirci povijesnih poljoprivrednih strojeva, vršilica i traktora mogli smo razgledati i izložbu o vršenju žita kroz povijest, uz prikaz izuma i razvoja vršilica. Drugi je dio izložbe smješten u jedinstvenom prostoru Galerije Konobon i posvećen trima mediteranskim kulturama: kruhu, maslinovom ulju i vinu ovoga kraja. Dan je završio posjetom Višnjaju u kojem djeluje zvjezdarnica zadužena za promatranje kometa. Njezin je voditelj svjetski poznati i priznati astrolog Korado Korljević koji nam je održao zanimljivo predavanje. Nakon obrazovnog programa bilo je vremena i za promatranje Sun-

riječki Učenički dom „Podmurice“ i zauzimanja smještaja produžili smo do Mošćeničke Drage. Uza stručno vodstvo Gorana Moravčeka posjetili smo mali srednjovjekovni utvrđeni istarski gradić udaljen 14 km od Opatije, povrh maloga ribarskog mjesta Mošćenička Draga gdje smo pogledali kaštel, gradska vrata te toš-mlin i tijesak za masline te etnografski muzej, a u sklopu razgleda bilo je kušanje biske. Zatim smo se spustili do Opatije gdje smo unatoč kišnom vremenu prošli šetalištem i gradskim vrtovima.

Sutradan smo krenuli put Tunela Učka, Istarskim ipsilonom do Rovinja. Tu smo imali kraći razgled grada (crkva sv. Eufe-

profesorice tamošnje gimnazije koje su za naš dolazak pripremile paket udžbenika gramatike koji nam manjkaju u nastavi. Nakon razgleda Pule krenuli smo za Fažanu odakle smo brodom otplovili do NP-a Brijuni.

Treći nam je dan protekao u znaku cjelodnevnog izleta „Istra-tour“. Prvo smo krenuli Alejom glagoljaša od Roča do Huma, najmanjega grada na svijetu. Slijedio je Poreč gdje smo prvo posjetili Eufrazijevu baziliku koja se nalazi i na popisu Svjetske baštine UNESCO-a, zatim smo imali i slobodna vremena za samostalan razgled grada. Popodne smo se spuстили u jamu Baredine kod Nove Vasi. Po-

ca teleskopom, Sunčevih pjega, alfa-zraka i sl.

Nakon mnoštva programa zadnji je dan bio najnaporniji za nas. Napustivši smještaj u Rijeci, put nas je vodio do Senja gdje smo posjetili kulu Nehaj. Potom smo nastavili prema Gorskom kotaru te smo imali razgled NP-a Plitvička jezera u trajanju od četiri sata.

Umorni od hodanja, ali sretni i zadovoljni doživljenim, vratili smo se svojim kućama, svjesni da uspomena na te dane nikada neće izbljedjeti.

*Maturanti 12. A i 12. B razreda
Gimnazije Miroslava Kreže u Pečuhu*

Predstavljena suradnja škola međimurskom županu

U povodu Dana Europe učenici draškovečke osnovne škole i serdahelske Osnovne škole „Katarina Zrinski“ 7. svibnja posjetili su Međimursku županiju, gdje su ih primili Matija Posavec, župan Međimurske županije, i Vesna Haluga, pročelnica Upravnog odjela županovog ureda. Serdahelske su učenike pratili ravnateljica Margit Mirić i Marija Bišković Tišler te nastavnice hrvatskoga jezika. Učenici draškovečke škole predstavili su 15-godišnju prekograničnu suradnju s pomurskim školama u Serdahelu, Keresturu i Boršfi, odnosno serdahelskom Hrvatskom samoupravom „Stipan Blažetin“.

U društvu međimurskog župana u Draškovcu

Kratko predstavljanje učenika draškovečke osnovne škole sadržalo je glavne trenutke prekogranične suradnje s priloženim fotografijama, odnosno prikaz školskog lista Draško, s kojima su više puta osvojili nagradu. Međimurski je župan čestitao gostima na uzornoj suradnji, zahvalio ravnateljici Margit Mirić koja već dugo godina njeguje uspješnu suradnju i pomaže pomurskim Hrvatima da očuvaju svoj jezik i kulturu te dodao da je Međimurska županija uvijek partner u takvim projektima. Mješoviti odbor za suradnju s pomurskim Hrvatima, koji je utemeljila Međimurska županija, nastoji pružiti po-

moć u prekograničnoj suradnji općinama i ustanovama s obje strane Mure, tako će to činiti i ubuduće. Odbor i materijalno potpomaže razne projekte, potpomagao je glazbeni kamp, osigurao nastavnika tamburice i druge programe. Ravnateljica draškovečke škole zahvalila je na dosadašnjoj pomoći Županije i spomenula da su pomurske škole i draškovečka škola prijavile europski projekt za suradnju odgojno-obrazovnih ustanova i nadaju se da će biti uspješan kao što je bio i Projekt „Tragovima Zrinskih“ još u IPA programu. Inače, draškovečka škola svoju suradnju sa serdahelskom školom započela je na-

kon svog osamostaljenja, naime njezina ravnateljica Margit Mirić, rodom iz Serdahela, bila je upoznata s problemima očuvanja hrvatskoga jezika i nacionalne samobitnosti Hrvata u Mađarskoj. Prva njihova dobrotvorna akcija bila je sakupljanje i poklanjanje hrvatskih knjiga za hrvatske škole, u toj akciji su sve pomurske škole podarene hrvatskim udžbenicima, lektirama, a knjiga je bilo dovoljno i za druge škole. Serdahelska Hrvatska samouprava u tu suradnju uključila se pošto je

Potpisana povelja o suradnji

postala samostalna od Seoske samouprave. Organizirano je mnoštvo zajedničkih programa od Pomurskih hrvatskih književnih dana, zajedničkih izleta, hrvatskih kampova, sudjelovanja na Danima hrvatskoga jezika do drugih projekata. Temeljem višegodišnje suradnje, 2012. godine potpisan je Sporazum o suradnji i prijateljstvu između draškovečke škole te Osnovne škole „Katarina Zrinski“ i Hrvatske samouprave „Stipan Blažetin“ poradi daljne suradnje na polju odgoja i obrazovanja, kulture i očuvanja hrvatske baštine. Za draškovečku je djecu već prirodno da su na raznim programima tamo i serdahelska djeca, a to vrijedi i obratno. Prema dogovoru, 15. će se obljetnica obilježiti najesen sa zajedničkim izdanjem školskog lista Draško i drugim programima. Draškovečka je škola svoju suradnju proširila i na druge ustanove u Pomurju, surađuje i s keresturskom Osnovnom školom „Nikola Zrinski“ i s boršfankom osnovnom školom.

beta

U zajedničkom kampu u Serdahelu

Dan narodnosti u Pečuhu

Djeca iz Udvara

U Pečuhu je 3. svibnja 2019. godine od 10 do 18 sati organiziran već uobičajeni Dan narodnosti na Trgu Apáczai Csere János. Na tom su se danu manjine grada Pečuha mogle predstaviti Pečušcima i zainteresiranima.

Program je počeo svečanim otvorenjem na kojem su noćne pozdravili dr. Boglárka Illés, zamjenik državnog tajnika za omladinsku politiku i mogućnosti pri Ministarstvu ljudskih potencijala, pokrovitelj manifestacije Dana narodnosti, dr. Tamás Haffner, voditelj Kulturnoga društva Sopianae, organizator manifestacije Dana narodnosti, Jozo Hari, narodnosni vijećnik u Pečuhu, Atila Pavlović, zamjenik ravnatelja pečuskoga Kulturnog središta, suorganizator Dana narodnosti, István Decsi, pečuški dogradonačelnik, pokrovitelj manifestacije. Od 10.30 na pozornicu su stigli učenici ANK1 s malim programom na njemačkom jeziku, od 11.10 nastupili su plesači viljanske njemačke plesne skupine, od 11.35 publiku su oduševili učenici Obrazovnog centra Miroslava Krležje, nastupio je pjevački zbor i tamburaški sastav škole, od 12 sati slijedili su njemački narodni plesači iz poganske osnovne škole, od 12.25 na pozornici se čuo romski sastav od učenika Gandijeve gimnazije, od 13.05 Anatolijski plesni ansambl izveo je grčke narodne plesove, u 13.30 Dalma Grátz iz Srednje škole „Klára Leówey“ izvela je pučku priču na njemačkom narječju koju je naučila od svoje bake, od 13.45 su nastupili udvarski mali plesači, predstavili su hrvatske plesove uz harmonikašicu Maju Božanović, od 14.10 slijedili su mladi rusinski gitaristi, od 14.40 romska zajednica Heriča izvela je narodne plesove, od 15.05 svirao je sastav mohačke Škole tambure, od 16 sati na pozornicu je stigla skupina narodnoga plesa romske kulturne zajednice, od 16.30 slijedio je čerkutski romski program, a na kraju je bila plesničica.

Osim šarolikoga kulturnog i folklornog programa, posjetitelji su tijekom dana mogli pogledati razne priredbe. Organizirane su razne izložbe, npr. izložba narodnih nošnja, knjiga, starih fotografija o narodnostima iz Pečuha i okolice. Uz to tijekom dana u Dječjem kutu čitale su se hrvatske, romske, švapske narodne pripovijetke, bojile su se motivi tih manjina, igrao se narodnosni kviz, moglo se upoznati sa starim obrtima, košare su se ručno izrađivale s pomoću ciganskog majstora. Najomiljeniji dio programa bila je priprema i kušanje raznih jela: hrvatski grah i čobanac, ciganski lečo, rusinski hucul, švapski kupus... *Ramona Štivić*

Hrvatska samouprava i Društvo sambotelskih Hrvatov 3. majaša organizirali su u tamošnjem Hrvatskom centru (Ulica Mari Jászai 3) za sve ljubitelje hrvatskoga folklor plesačnicu „Veselo kolo“ s Vesnom Velin, članom pečuskoga Folklornoga ansambla Tanac. 1. aprila, u pondjeljak, je jur priredjen prvi dio plesačnice, onda je bio peljač Petar Škrapić, voditelj petroviskoga HKD-a „Gradišće“ i dirigent seniorske tancoške grupe u Sambotelu. Kako kaže Vesna Velin, umjesto tri, plesali su se četire ure plesu bunjevačkih, podravskih, bošnjačkih i pomurskih Hrvatov te makedonski plesu.

Pozivnica na 45. jubilej HKD-a „Veseli Gradišćanci“

Hrvatsko kulturno društvo „Veseli Gradišćanci“ na Undi, srdačno Vas poziva na 45. godišnjicu Društva 1. junija, u subotu, početo od 17 uri. Za jubilarim folklornim programom u kom se predstavljaju undanski običaji, slijedi Tamburaški bal, a drugi dan, svete nedilje u 10.30 se služi hrvatska maša-zahvalnica. Organizatori sve zainteresirane čekaju!

Ekipa „Po staza naših starih“ šalje pozdrav

Čvrsto i marljivo teču probe za ekipu „Po staza naših starih“, ka će ljetos po četvrti put krenuti u svijet. Ovom prilikom sa svojom promotivnom slikom s koljnofskoga glavnoga trga šalju pozdrav.

Foto: MONIKA TASCINER-EGREŠIĆ

Hrvatska narodnosna samouprava sela Udvara
srdajno Vas poziva na

XVII. UDVARSKO VESELJE koje će se prirediti

1. lipnja 2019. (subota) u mjesnom domu kulture

Program:

- u 16 sati tamburaška sveta misa na hrvatskom jeziku koju predvodi vlč. Augustin Darnai, a misno slavlje pjeva pečuški Zbor „August Šenoa“;
- u 17 sati kulturno-folklorni program uz nastup: mladih udvarskih plesača; Pjevačkog zbora „August Šenoa“; plesača salantskoga KUD-a Marica; harkanjskoga Mješovitog pjevačkog zbora; garskog Omladinskog KUD-a; barčanskih plesača KUD-a Podravina; udvarskoga harmonikaškog trija; gost je večeri Stipan Đurić;
- u 20 sati bal uz mohački Orkestar Poklade.

Ulaz je slobodan.

Pokrovitelji su programa:
Ministarstvo ljudskih resursa,
NEMZ-KUL-19-0860,
Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Mađarskoj,
udvarska Hrvatska narodnosna samouprava.

SELURINCE

Hrvatska samouprava 25. svibnja 2019. godine, u subotu, organizira Biciklističku turneju u Drvljance. Ukupna je dužina puta biciklijade 42 km, koji vodi od Selurince prema Drvljancima, kroz Királyegyház, Sumony, Okrag (Okorág), Kákics, Šeljín, Ivanidbu (Drávaiványi), Starin. Program počinje registracijom od 7.30 do 8 sati u Selurincu (Ulica pécsi 10) te doručkom. Polazak je iz ureda tamošnje Hrvatske samouprave u 8.30. Prva će stanica biti u Sumonyu u 9.30, polazak u 10 sati do Šeljina i stanica kod Zavičajne kuće. Ponovni polazak u 11.30 do Ivanidbe, gdje će se pogledati crkva s kasetnim stropom. Zatim u 12.20 polazak do Drvljanaca, gdje će biti zajednički objed. Dobiti informacije može se osobno ili na e-adresi: horvatonk.szentlorinc@gmail.com ili putem telefona na brojevima 30/619 9737 ili 30/22 33 281. Na putu je obavezno nositi vidljiv prsluk. Iz Drvljanaca skupa se vraća autobusom, a bicikle će prenositi teretno vozilo. Samouprava poziva sve zainteresirane na prijavu programa.

BUDIMPEŠTA

U Croaticinoj priredbenoj dvorani 23. svibnja 2019. od 17.30 bit će predstavljanje pjesničke zbirke Marije Huljev Fülöp „Čuvam Te“. S autoricom i urednikom zbirke Mijom Karagićem razgovara Kristina Goher.

BUDIMPEŠTA

Pod visokim pokroviteljstvom načelnika XIII. okruga dr. Józsefa Tótha i ove se godine, 25. svibnja, priređuje Narodnosni festival, tradicijska priredba ove gradske četvrti. Kao što je uobičajeno u sklopu Festivala na pozornici na otvorenome, na Trgu béke predstavljaju se kulturne skupine bugarske, ciganske, grčke, hrvatske, poljske, njemačke, armenske, rumunjske, rusinske, srpske i slovačke narodnosti, a jednako tako mogu se kušati i njihovi kulinarski specijaliteti. Hrvatsku zajednicu od 14 sati predstavlja HOŠIG-ova plesna skupina Tamburica.

GORNJI ČETAR

U Gori se priprema veliko svečevanje 27. majuša, u pondiljak. Naime, ljetos je 300. obljetnica da je sagrađena kapela u Gornjem Četaru, a za proslavu u njoj od 10 uri će mašu služiti samobotelski biskup, dr. János Székely. Za crkvenim obredom slijedi blagoslavljanje vinograda i zemlje za dobru urodju. Toga dana se otpru kliti i uglavnom četarski vlasnici čekaju na druženje svoje goste.

LUKOVIŠĆE

Hrvatska samouprava priređuje Dan Hrvata u Lukovišću te prošetnje (bučuru) sv. Antuna, 16. lipnja 2019. godine. Program će početi s prijateljskom nogometnom utakmicom na sportskom terenu od 15 sati. Od 16 sati slijedi sveta misa na hrvatskom jeziku u katoličkoj crkvi na kojoj će svirati pečuški Orkestar Vizín te tijekom mise zapjevat će plesači barčanskoga KUD-a Podravina. Od 17.30 slijedi kulturni program u školskoj sportskoj dvorani na kojoj će nastupiti pečuški KUD Baranja, lukoviški osnovnoškolci, Benjamin Erdelji te barčanski KUD Podravina. Nakon folklornog programa slijedi zajednička večera od 19 sati te bal od 20.30 sati. Organizatori svakoga rado čekaju.

